

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Melyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
 Vidéken: " 9 " " 4 " 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,
 az udvarban hátul.

Pitreich hadügyminiszter Tisza ellen.

Az osztrák delegáció a maga összességében és tagjai egyenként gratuláltak Pitreich hadügyminiszter urat ahoz a beszédhez, melyet a magyar nemzeti követelésekről mondott. Nem is kellene a beszéd érdemével foglalkoznunk, csak arra a tényre kell utalnunk, hogy a beszéd németeknek és szlávoknak, ó-, uj- és közép németeknek vagy osztrákoknak egyaránt tetszett és Pitreich urat érette meg is dicsérték: iziben megérti minden magyar ember, hogy ez a felerészben magyar hadügyminiszter alaposan letette a magyarokat és a magyar igényeket ugyanilyen alaposan kivégezte; de azért jó lesz a részletekbe is belemenni, mert sok tanulság van ebben az osztrák részről ily kedvezően fogadott beszédben.

Igy elsősorban új, hogy a magyar kormány „felhatalmaztatott, hogy ez diskusszióban forgott legfontosabb hadügyi kérdésekről nyilatkozatot tehessen.” Ebből megtanuljuk, a mit különben úgy is tudunk, de a mit váltig tagadtak, hogy nem a magyar kormány nyil-

vánítja akaratját a hadügyi dolgokban, hanem még egyszerű nyilatkozatra is a hadügyminiszter urtól felhatalmazást kell kérnie.

Pitreich ur Ó Excellenciája azonban nem ígéretekre, hanem csak nyilatkozatokra hatalmazta fel Tisza urat és most szükségesnek látta, hogy a magyar miniszterelnök urnak nagyon is kis keretben mozgó, igen óvatosan körülírt és elég keveset mondó ígéréteit, még lejjebb szállítsa, illetőleg az osztrákok megnyugtására egyszerűen megsemmisítse.

Beszélnék nálunk magyar hadseregről, mint a közös hadsereg kiegészítő részéről, a mint ez a magyar törvényekben van: ezzel szemben azt mondta Pitreich ur, hogy nincs sem német, sem magyar hadsereg, egyáltalában nincs nemzeti, hanem néphadsereg, az összes nemzetek közös hadserege. Nemesak a magyar vezényleti nyelv jogosultságát is tagadja; mint abszolut szükségét mondja ki, hogy egy a vezényleti nyelv, mint a szolgálati nyelv csakis egységes, csakis német lehet; azért — ugymond — a tanításnak a hadseregben szintén egységesnek kell lennie. Még a

magyar tiszték hazahelyezésében is talál szállkát; azt mondja, hogy ezek az áthelyezések csak a lehetőség határáig mennek, a lehetőséget pedig természetesen a hadügyminiszter ur határozza meg. Nagy homályosan beszél a katonai iskolák tantervének módosításáról, de csak abból a szempontból, hogy a tiszték járatosabbak legyenek az ezrednyelvekben, de nem úgy, hogy valaha is más lehessen a vezényleti és szolgálati nyelv, mint a német. A katonai büntető eljárásról konstatálja, hogy a magyar álláspont érvényesítésére nem történt még semmi, tehát nem is adhat felvilágosítást. A többi kérdésekről egy általában nem nyilatkozik.

Mindezekhez nem kell magyarázat; mindenki érti, hogy mit akar Pitreich, a ki különben nem is kertel, hanem egészen világosan beszél: ő felhatalmazta Tiszát, hogy egyenes kérdésekben nyilatkozhassék, de ezek a nyilatkozatok neki nem tetszenek és ezért ő az összes osztrák pártok zajos tetszése mellett pontosan megszabta a nemzeti követelések határát; kimondta, hogy egyetlen jogos ígért: — „nesze semmi, fogd meg jól!” Másban a

Fogbaj nagy baj.

Alig van ember, a ki ne panaszkodnék a fogaira. A kinek éppen semmi baja nincs velük, az azért mérges, hogy néha megharapja a nyelvét.

Pedig a szegény fognak egyéb öröme nincs a földön, minthogy azt a sima, örökké mozgó, feszülő, hajlongó, görbülő nyelvet megharapja.

Fognak lenni a leghálátlanabb foglalkozás a világon.

Ha valakinek a lába fáj, gondosan ápolja, bepólyázza, meleg vízben fürösztli s illatos olajjal, enyhé, kellemes orvossággal keneti.

Ha az ujjamon kelés támad, azt is bekötözöm, szétlól, hidegtől óvóm s roppantul gondozom.

De ha a fogam fáj: akkor neki megyek a legmaróbb szerekkel. A legerősebb lugban lubickoló fehéreneműnek paradicsomi dolga van a szenvedő fogéhoz képest.

A szegény szenvedő foggal akkor bánik legudarabbul a gazdája, mikor az a fog beteg.

Manapság egyesületek védik az állatokat.

A beteg kutyához diplomás állatorvost, hivat az aggódtó tulajdonos: s a hü fogat mely oly erős szálakkal ragszkodik az emberhez, ha egyszer megbetegszik, előregszik, a legkegyetlenebb bánásmód éri.

Vattára esőpögtetett mérget gyümöszölnek a kellő közepébe, ha ez nem használ, akkor jön egy ember, abból a barbár szektából, mely a beteg fognak esküdt ellensége s tüzes tüvel örökre elpusztítja érző szívet, de ez még hagyján, nehogy új életre keljen, tele gyümöszölük sulyos éreccel, mely elfolyt benne minden életét.

Ezt a vad eljárást úgy hívják, hogy plombirozás. Sokan azzal akarják a szegény fognak kiszurni a szemét, hogy arannyal, ezüsttel tömök tele, de ez csak annyit ér, mint a mumianak az a tudat, hogy pompásan bebalzsamozva évezredekig áll — holtan.

S ha már a fog oly halálos beteg, hogy a legradikálisabb kúra sem segít

rajta, akkor mit tesz vele a kegyetlen gazda?

A hü szolgát kihajítja a szájából.

Egész életében szolgálta híven, önzetlenül a gazdáját s mikor előregszik, megbetegszik, kidobják a szemétre. S ha a fog még ekkor is a kétségbeesés erejével ragszkodik a hálátlan emberhez: úgy kell letépni őt gazdája kebléről s ha letépték, vérző szívvel távozik a nyomorba.

Egyetlen egy hetven éves embert láttam, ki nagyon sokat kinlódott az utolsó fogával s még sem huzatta ki. Nem akart megválni tőle.

De nagyon kevés ember van, a ki a fogait magával vinné a sírba. Legtöbben a mások fogait viszik oda. Mert manapság a hamis fog nagyon el van harapóva. A kinek nincs gyereke, örökre fogad. A kinek nincs foga, bérel magának. De persze ez nem szolgálja olyan híven, mint ott, a családi tüzhelynél felnőtt eredeti fog. Könnyen kitörlik; de egy nagy haszna van: sohasem betegeskedik.

Ösmertem egy tiszta ősz, öreg ráncos embert, a kinek ragyogó két fogsora volt.

Vadász- és korcsolyaczipők nagy választékban érkeztek:

Michelstädter Utóda

Piaez-utca 40. számú kizárólag czipőraktárában.

hadvezetőség hagyományai folytán nem fog beleegyezni soha. Ezekből gróf Tisza István megtanulhatja, hogy ő ígérhet, a mit akar, de Pitreichék azt teszik, a mi ők akarnak. Punktum!

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

Szokatlan a mai ülés képe. A padsorok megteltek vidám arcu képviselőkkel — csak a függetlenségi párt hiányzik teljesen — s szinte kiérződik az öröm a felett, hogy végre „produktív” munkának is lesz párja.

A folyosókon is nagyon barátságos a hangulat. Ellenzék és kormánypárt évődik egymással:

— Ma röviden obstruálunk! — biztattatták Ugronék Gajári Gézát.

— No, előbb is elkezdhetétek volna! — tette a szemrehányásokat nekik a hü Tiszagárdista.

Amnyi bizonyosnak látszik, hogy egy a véderőprovizoriumról, mint a tisztviselők fizetéspótlékáról szóló törvényjavaslatot elindítják ma délelőtt. A zárszavak rövidiek lesznek, a tisztviselői javaslatához minden part részről egy-egy szónok teszi meg a megjegyzéseket, annyira, hogy azt hiszik fél két órára vége lesz az ülésnek, noha Szatmári Mór és Lovászy Márton interpellációkat is mondanak. Olyan a hangulat, mintha — kitört volna a béke!

A záróbeszéd.

A jegyzőkönyv hitelesítése után bejelentette az elnök, hogy gróf Teleki Sándor lemondott a jegyzői tisztról s indítványozta, hogy szombaton töltsék be a megüresedett jegyzői állást. Ekkor töltik be az egyes bizottságokban beállott üresedéseket is.

A jegyző a napirendhez Szederkényi Nándort szólította fel.

Szederkényi Nándor: Kérem, hiszen e fölött a szakasz fölött a vitát már bezárták!

Elnök: Még nem zárták be, de ha nines szónok, készségesen berekesztem a vitát.

Münich Aurél előadó: Miután a hon-

örökké ostromoltam, hogy mit evett, mit ivott, mivel mosta a fogait, hogy azok ilyen szépek maradtak. Hallgatott és fogait visorgatta.

Egyszer aztán rájöttem, hogy csupán tiszta hideg vízzel mossa, még pedig úgy, hogy az egészet kivesszi a szájából s egy pohár vízben megáztatva, gondosan lekefeli. Hamis fogszorok voltak.

— Ara százhusz forint — mondá — kevesebbe kerül, mintha a saját természetes fogaimat viselném.

— Szoktak fájni?

— Talán csak képzelődés, de néha fogfájdalmat érek.

— S mit tesz olyankor?

— Összes fogaimat kiviszem s a fájás eláll.

— Ez is csak képzelődés.

— Meglehet; de engem ez a két mesterséges fogor új emberré alkotott.

— Hogy-hogy?

— Először az az óriási nyugodtság, hogy nekem többé a fogam nem fájhat, visszadta életkedvem. A legiszonyabb légvonatban, honnan emberállat menekül, én vidáman fütörészve üldögélek. Azelőtt rossz fogaim voltak, e miatt soha se nevettem s ezért lassankint rosszkedvű, hallgató, életunt ember lettem. Most pompás fogaim lévén, ezek kedvéért gyakran nevetek; hogy sokak előtt sokszor nevehetssek, vidám társaságokba járok. Az életünk em-

védelmi miniszter a második szakasz közléséhez hozzájárul, a maga részéről is készségesen csatlakozik Lovászy Márton javaslatához.

Kovács Pál: Ujból ajánlja határozati javaslatát, mert a katonai büntető eljárás módosítására szükség van.

Okolicsányi László: Szintén a maga határozati javaslata elfogadását kéri.

Lovászy Márton: Nem óhajt a zárszó jogával élni.

Ezzel be is fejezték a vitát.

Lovászy határozati javaslatát a Ház egyhangulag elfogadta. A többi határozati javaslatot elvetették.

A' harmadik szakasz.

Szederkényi Nándor: Nem birja megállni, hogy ehhez a szakaszhoz is ne szóljon. Pedig ebben mindössze csak annyi van, hogy a törvény végrehajtásával a honvédelmi miniszteret bízzák meg. Az Ugronpárt elnöke közjogi kifogásokat sorol fel a szakasz indokolása ellen, a melyben az állam szuverenitása ellen való támadásokat lát. A sérelmes részek kihagyását indítványozza.

Gróf Tisza István: Az ujoncemegajánlás kizárólag a magyar törvényhozás joga. A létszámmegállapítás azonban Ausztriával együttesen történik, ezért bízzák végrehajtását a hadügyminiszterre is.

Elnök: Szederkényi Nándor indítványát aláírták ugyan tizen, de közülök csak öten vannak jelen s így azt nem bocsáthatom szavazás alá. (Nagy zaj.)

Szederkényi Nándor: Az aláírók jelenlétét nem kívánják a házszabályok; ez csak a szavazásoknál van így.

Ezután a képviselőház elvetette Szederkényi módosító indítványát s ezzel a véderő-provizoriumról szóló vitát részletében is befejezték.

Közel egy évi históriája van ennek a vitának, a magyar parlament sok dicsőséges és sok szomorú emléke fűződik hozzá. Münich Aurél gyönyörűséggel dörzsölte össze a kezét:

— Az egyik nyugtól megszabadultam! A másik katonai javaslat (annak is ő az előadója) mégsem tart már ennyi ideig.

A javaslat harmadik olvasása a holnapi ülésen lesz. (Helyeslés.)

berből vidám világl lett. Százhusz forintért.

Olyan mély hatást tett rám a hamisfogu világl, hogy majdnem a fogorvoshoz rohantam magam is, hogy huzza ki rögtön minden fogamat s tegyen bele harminckét frisset.

Csak egy tartóztatott vissza: akkor még azt hittem, hogy a hamis fogakat előbb másnak a szájából huzzák ki egészségesen. Pedig most tudom, hogy úgy gyártják, mint akár a porcellánt. Akkor nagyon bántott a gondolat, hogy én valami szegény, koplaló embernek a fogával rágjam meg a finom pecsenyét.

A fog az emberi test Tantalusa. Minden ital, étel ott jár mellette, ő szorgalmasan fölprítja a legkeményebb húst, feltöri a diót s mikor azt hiszi, hogy no már megértám, most eszem, akkor az egész história egyszerre nyomtalanul eltűnik a gégeben s ő busan néz utána. Ez így megy napról-napra, évről-évre. Minden íz, illat megcsiklandozza az ő érzékeit, de egyikből se kap semmit. Dolgozik, de jutalma nines.

A becsületes fognak az az ambiciója, hogy fájdalom nélkül megválják büszke koronájától s mint szerény gyökér meghúzódják az iny alá. Csakis így követheti gazdáját s így biztosíthat magának öreg napjaira rágás nélkül való, csendes napokat.

R. V.

A tisztviselők pótléka.

A képviselőház tegnapi határozata értelmében a tisztviselők pótlékáról szóló javaslat került most sorra. Az elnök jelentette, hogy a pénzügyminisztérium részéről a szükséges felvilágosításokat Popovics államtitkár fogja megadni.

Az előadói széklet Hegedüs Loránt foglalta el, a ki a várakozáson túl hosszú beszédben javasolta a javaslat elfogadását. Elmondja, hogy milyen körülmények közt született meg ez a javaslat, a mely a tisztviselők végleges fizetésrendezését egyáltalán nem teszi feleslegessé. A mustani javaslat az alsóbb irányu tisztviselők érdekeit tartja szem előtt. Elismeri, hogy a javaslat nem minden jogos érdeket elégít ki, de a kormány minden tőle telhetőt megtett.

Az előadó után Kossuth Ferenc szólalt fel. Csak néhány rövid megjegyzést akar tenni. Ha majd a végleges fizetésrendezésre vonatkozó javaslat a Ház elé kerül, akkor pártjának lesz néhány fontos megjegyzése. Így elsősorban az, hogy a tisztviselők számát csökkenteni kell s fokozni a munkaképességüket. A függetlenségi-párt mindig szívén viselte a tisztviselők sorsát. Pártja nevében kijelenti, hogy elfogadja a fizetési pótlékokról szóló törvényjavaslatot, annál is inkább, mert a kis emberek sorsán javít. (Zajos helyeslés.)

Gróf Batthyány Tivadar: Szintén hozzájárul a javaslatához, de néhány megjegyzést nem rejthet el. Mikor Széll Kálmán a tisztviselők fizetésjavítására vonatkozó javaslatot benyújtotta, akkor a kormánypárton...

Hock János: Megéljeneztek.

Gróf Batthyány Tivadar: Ezt majd én mondom. (Derűtség.) Hát megéljenezték s ugyanígy megéljeneztek Tiszát, a mikor visszavonta a javaslatot s mást adott be. Elmondja, hogy az új javaslat másfél millió koronát vesz el a tisztviselőktől, ez pedig nem lehet cél. Kifogásolja, hogy a törvény, a melynek 1903. január 1-éig van visszaható ereje, nem vonatkozik azokra is, a kik januártól decemberig nyugdíjba mentek s a kik nemcsak hogy pótlékot nem kapnak, de ezt még a nyugdíjukba sem számítják be. Szól a főispánok tömeges nyugdíjba küldéséről is.

Simonyi-Semadem Sándor a néppárt nevében mondja el a megjegyzéseit a javaslatához, a mit elfogad. De hangsúlyozza, hogy az állami tisztviselőket éppen olyan függetlenekké tegye, a milyen az állam többi polgárai. Szolgálati pragmatikát kíván nekik.

Szederkényi Nándor: A törvényjavaslat telve van hibákkal ugyan, de azért elfogadja most a szövegen forgó javaslatot ama kijelentéssel, hogy a midőn a fizetésrendezésről szóló javaslat tárgyalás alá kerül, akkor fog majd reámutatni a hibákra és fogja kérni orvoslását.

Kecskeméthy Ferenc: A választópolgárok már régóta aggdóva várják az adóreformokat. Miért legyen meg hamarabb a tisztviselőknak a fizetésrendezése a honpolgárok adóreformjánál? Különösen pedig ezen az alapon nem szavazza meg a javaslatot.

Lovászy Márton: Csatlakozik Szederkényi felszólalásához, de egy körülményt nem hallgathat el. Ez pedig a vasuti tisztviselők kérdése. Mért lennénk irántuk mostohák? Kéri a pénzügyminisztert, hogy egy kis pótvajaslattal könnyítsen a vasutasok sorsán is.

Nessy Pál: A körülmények kényszer hatása alatt szavazza meg a javaslatot, mert sok kifogása van ellene. Így például első sorban az előmenetelt illetőleg ki javítani való lenne különösen a VI., VII., VIII. fizetési osztályokban a bíránál.

Polonyi Géza: Nem fogadhatja nagy hozsánnával a jelen javaslatot, mert nin-

**Alkalmi és báli kivágott
lack, bőr és selyem czipők**

Neumann Pestjarek

**czipő-, kalap- és férfidivat-
kereskedésében a legjutányo-
sabb árban szerezhetők be.**

esen mellette a szolgálati pragmatika. Igazat ad Nességnek, hogy különösen az igazságszolgáltatás keretében működőket lehetőleg függetleníteni kell anyagilag, hogy meg ne történhessék ismét egy olyan eset, hogy a magyar igazságszolgáltatás egy előkelő tagja megvesztegethető legyen. Ő a jelen javaslatot úgy fogja fel, hogy az állam jutalmat akar adni ezzel hű katonáinak. Ez helyes, szép és nemes dolog, a melyhez szívesen hozzájárul. Azonban spekuláció gyanánt nem hajlandó átengedni. Tudomása szerint ugyanis számtalan egyén van, a ki csak azért nem ment és nem menesztetett nyugdíjba eddig, hogy magasabb fizetési fokba jutva az új fizetési rendszer alapján menjenek nyugdíjba. Ezt helyteleníti és ennek elkerülése végett azt ajánlja, mondassék ki, hogy a javaslatban foglalt fizetésemelésben a nyugdíjakat illetőleg csak az részesüljön a ki a jelen javaslat elfogadásától számított két év alatt megy csak nyugdíjba. A javaslatot egyébként általánosságban elfogadja.

Elnök: A vitát bezárja.

Lukács László pénzügyminiszter: Reflektál az elhangzottakra. Visszautasítja azt a vádat, mintha a fizetésrendezéssel selypont csak a magasabb fizetési osztályokra irányulna. Ez nem áll. A kormány minden fokozatot szem előtt tartott.

A kormány a míg az állami tisztviselők igényeit igyekszik kielégíteni ideiglenes intézkedésekkel, egyszerszintű bevonja tanulmányai között a többi közfunkcionáriusok helyzetének javítását is. Elismeri, hogy sok a tisztviselő, a számukat apasztani is fogják, de csak anyagi helyzetük javításával kapcsolatban. A kormány még az idén benyújtja a végleges rendezés iránti törvényjavaslatot.

A jelenlegi javaslatot **általánosságban és részleteiben is elfogadták.**

Interpelláció.

Az ülés végén **Szathmáry** interpellál, hogy a katonai hatóság a magyar mellett a német helységnevet is kiírja.

Tisza rögtön felelt. A helységnevek magyar címének életbeáramlása megállapodtak abban, hogy átmenetileg, a zavarok kikerülése végett a magyar és német címet is kiírják. A választ tudomásul vették s ezzel az ülés véget ért.

Egyház és iskola.

A gimnáziumi felügyelő látogatásai. Dóczy Imre, a tiszántúli egyházkerület gimnáziumainak főfelügyelője, tegnapi kezdte meg több hétre terjedő vizsgálati körútját. A főfelügyelő e héten a hajduböszörményi főgimnáziumot látogatja meg.

Egyházfelügyelő választása az ág. hitv. evang. egyházban. Néhai Boczkó Sámuel halálával megüresedett az ág. hitv. evang. egyház felügyelői széke. E tisztség betöltésére az egyháztanács legutóbbi gyűlésén kimondotta, hogy január hó 24-én vasárnap délelőtt 11 órakor, közvetlenül az istentisztelet után rendkívüli közgyűlést tart.

Egyházgazdasági ülés. A debreceni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága január hó 15-én délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárnyak: Folyó ügyek.

Közös egyházi gyűlés. A magyarországi kalvinista és lutheránus egyházakat közösen érdeklő ügyekben e hó 27-én, délelőtt 10 órakor nagygyűlés lesz Budapesten. A gyűlésen, mely az 1848. XX. törvény-cikket fogja tárgyalni, a tiszántúli egyházkerület vezető férfiai is résztvesznek.

VIDÉK.

Harc az erdőben.

— Saját tudósítónktól. —

Borzalmas kegyetlenséggel véghezvitt gyilkosság történt tegnapi éjjel a turócmezei Poruba község határában lévő uradalmi erdőben.

A gyilkosságot — mint nekünk írják — vadászok követték el. Az eset részletei a következők: Smolen Máttyás, Smolen Antal, Benyó András és Benesik Mihály porubai lakosok a környékének legveszedelmesebb orvadászai voltak. Ez a négy ember valóságos réme volt az erdővédeknek s valamennyien fegyházat is ültek az erdővédek ellen elkövetett merényletekért. Czajlik Ferenc erdővéd elhatározta, hogy ártalmatlanná teszi őket.

Vasárnap délután Czajlik a faluban járt s ott értesült, hogy a négy orvadász az éjjel lesre készül. Czajlik hazament s magamellé véve Knetkó Péter erdősuhancot az erdőbe tért meg magukat s várták a négy embert, a kiknek arra kellett volna elhaladniuk. Amint ott gubbasztottak, egyszerre négy oldalról is lövés érte őket. Czajlikot a combján érte a lövés, míg Kucskó az egyik karján sebesült meg. A lövés után felugráltak, hogy biztosabb menedékhelyre fussanak. Kucskónak sikerült is a menekülés, ellenben Czajlik, a kinek a lába volt meglöve elbukott.

A vadászok erre megröghanták és puskáikkal teljesen szétverték a fejt. Amikor pedig az áldozat már kiszenvedett, lábainál fogva felkötötték egy fára. Kucskó, a ki a Czajlik segélykiáltásait hallotta, lefutott a községbe a csendőrséghez, ahonnan egy órával fert vissza az erdőbe, a hol a szerencsétlenül járt ember holttestét megtalálták. A csendőrség még az éjjel üldözőbe vette a négy gyilkost, a kiket azonban csak vasárnap sikerült letartóztatni és bebisérelték őket a járásbíróság börtönébe.

A legöregebb 48-as honvéd halála. Zomborban, mint jelentik, meghalt a minap a legöregebb 48-as honvéd: Beslin István köztisztviselő, százegy éves volt. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

Vak ember öngyilkossága. Makóról írja tudósítónk, hogy ott egy Cs. Kiss Ferenc nevű 67 éves öreg ember tegnapi reggel öngyilkos lett. Az a nélkül is sír szélén álló öreg embert évek óta tartó vaksága keserítette el s tegnapi reggel, míg gyermekei foglalkozásuk után néztek, egy jó régen elkészített kötélrabra fölakasztotta magát a szoba gerendájára. Mire tettét észrevették, már régen halott volt.

Esküvő a halálos ágyon. Megható jelenet folyt le Nagyikindán Joanovics Lázár tamburás-primás lakásán tegnapi éjjel. A nagy beteg Lázár, a kit játékért mindenki annyira kedvelt Kikindán, halálos ágyán kelt egybe szíve választójával, a kivel már régóta együtt élt. Augustin Miklós városi főjegyző anyakönyvvezető végezte a polgári esketést, megható beszédet intézve a halálra készülő Lazához.

Szerencsétlenül járt kereskedő. Páncsováról írják: Az itteni Juba és Csányi vaskereskedő-cég egyik főnökét, Csányi Ferencet a minap súlyos baleset érte. — Csányi ugyanis létrán fölmászott, hogy a felső polcra különböző árucikkeket vegyen le. A létra megcsuszott s az egyensúlyt veszítve, oly szerencsétlenül esett le, hogy halántékán súlyosan megsebesült. Főnök-társának, Juba Hugónak sztarvosvai-uti lakásán vették ápolás alá s nyújtották az első orvosi segélyt. Allapota súlyos, de nem veszedelmes.

Családi dráma. Gain Józsa vojteki lakos fiatal felesége szívesen kacintott Frater Joan odaváló szemrevaló kecsényre, a minnek vége házasságtörés lett. A megcsalt férj tegnapi véletlenül tetten érte a

szerelmeseket, mi annyira felbőszítette a becsületében mélyen megsértett férjet, hogy lekapva a falról fegyverét, a menekülő csábítóra lőtt. Frater sebe súlyos, de nem életveszélyes. Gain maga jelentkezett a csendőrségnél.

Elégett család. Temesvárról jelenti tudósítónk: Borzalmas katasztrófa áldozatává lett Velbovicz Milán temesmegyei birtokos családjával együtt. Feleségével és három gyermekével egy szénásszekéren a tanyájára ment. Utközben cigarettájától meggyuladt a széna, csakhamar fölesaptak a lángok, mire a lovak megbokrosodtak és elrohantak a szekérrel. Velkoviczot és gyermekét megszenesedve találták meg egy árokban, a felesége súlyos égési sebeket szenvedett s élet-halál között lebeg.

Forró vízbe fult gyerek. Ujvidékről írják: A szülői gondatlanság folytán rettenetes módon pusztult el Béregy községben egy három éves gyerek. Kiss Odón jómódú parasztagazda házában disznóölésre készültek. A leforrázáshoz szükséges vizet, egy bográcsban készen állott az udvaron. A gazda három éves fiacskája az udvaron tipegett, miközben meglátta a párolgó vizet, odament és belehajolt. Egyszerre aztán valamilyen megbotlott s fejével belezuhant a forró vízbe. Mire az először háznép odacrét, a kis gyerek teljesen összefőtt holttestét találták a bográcsban. A gondatlan szülők ellen vizsgálatot indítottak.

A hadügyminiszter és a nemzeti követelések.

A helyzet jobb megértésére szembe akarjuk állítani a magyar nemzeti követeléseket a Pitreich tegnapi nyilatkozataival. Alapul nem az ellenzéki követeléseket vesszük, hanem azt a redukált programot, melyet a kormánypárt magának vall:

1. **A magyar zászló, magyar cimere és a magyar közjónak megfelelő jelvények alkalmazása.**

Pitreich: A különböző fokokban vezető katonai személyeknek azt a rendkívül fontos kötelességet is teljesíteniük kell, hogy politikai vagy nemzeti ellentéteknek a hadseregbe való behatolását megakadályozzák és ne tűrjék, hogy abban az egyik nemzet tagjai a többi fölé emeljék magukat, mert az osztrák-magyar hadsereg néphadsereg, de sem német, sem magyar, sem cseh, sem lengyel stb., hanem az összes nemzetek közös hadserege, a melyben ezek egyforma méltánlásra és megbecsülésre és egyforma oltalomra kell hogy találjanak.

De e kijelentés teljesen azonos a chlopii hadparancsossal, csak néptörzsek helyett nemzetekről beszél és a független magyar államot megint csak egy rangba helyezi a cseh, lengyel stb. osztrák tartományokkal.

2. **A viszonyoknak megfelelő és előre megállapítandó határidő alatt a szolgálati és vezényleti nyelv fokozatosan magyarrá tétele.**

Pitreich: Az egységes vezényleti és szolgálati nyelv nemcsak célszerű, hanem feltétlenül szükséges. Ezt a szükségességet azok az államférfiak, a kiknek közreműködésével a kiegyezési törvények létrejöttek, nevezetesen Deák és gróf Andrássy, úgy akkor, mint későbbi alkalmaknál is a meggyőződésnek oly erejével és a szellemnek oly élével jelentették ki és védelmezték, mely csak azokra nem gyakorolhat hatást, a kik valamely okból nem akarják megér-

Háziasszonyok szíves figyelmére!

A legjobb fűszer és főzalek cikkek jutányos árban beszerezhető **KERTÉSZ MIKLÓS** fűszer, emege- e déli-gyümölcs kereskedésében Debreczen Csapó-utca 5 szám.

tení, vagy valamely okból kecsukják szemüket ama nagy veszedelmekkel szemben, amelyek beállának, ha egy közös hadseregnek ez az első és legfontosabb ismertető jele hiányoznék.

3. A magyar származású tisztoknak a magyarországi ezredekben való alkalmazása.

Pitreich: Olyan elvet, hogy a tisztok mintegy az ő illetőségük szerint osztassanak be és az ezredeknek egyéb okokból szükséges helyi beosztásánál mintegy lefelelptessenek, a hazavezetőség sohasem fog elfogadni. A lehetőség megállapítását a hadügyminiszter magának tartja fenn.

4. Magyarországon magasabb katonai intézetek felállítására.

Pitreich erről semmit sem tud,

5. Az összes magyarországi katonai nevelőintézetekben a tisztoktatás magyarrá tétele.

Pitreich: Most már el kell ismerni, hogy a tanítás bármely természetszerűtlen nyelvben történhetne, hogy azonban a parancsadás rövidsége és precizitása lehetetlen volna, ha a kifejezések szörfűzése és magyarizátok használata a hadseregben nem volna egységes és tanítás és gyakorlat által nem menne egyszerűsítva a vérbé.

6. Magyar tárgyalási nyelv a magyarországi ezredekben a katonai büntető perrendtartásnál.

Pitreich: Az osztrák igazságügyminiszterium már közölte álláspontját a fenálló vitás pontok tekintetében, míg ez a magyar kormány, nyilván az ismert viszonyok következtében, nem volt lehetséges.

Azt hisszük, hogy izelítőknek ez épen elég; bár még hasábotok át folytathatók az összehasonlítást. Ezt még az is megérti, a ki nem akar semmit sem érteni.

MULATSÁGOK.

Az evang. filléregylet teaestélye. mely február 14-én lesz az „Arany Bika” dísztermében, méltán fogja majd befejezni az idei farsangot. Régóta ismert kedves mulatsága ez főleg a fiatal lányoknak, kiknek egy része az estély elején a hideg vacsora és a tea felszolgálásánál segítkezik. Ez a kezdet tapasztalat szerint megolvastja azt a nagy bálakon többnyire észlelhető ünnepi hidegséget s már előre biztosítja a jó kedvet a tánchoz. E napokban szétküldik a felkérő leveleket a mamákhoz, hogy engedjék meg leányaiknak a közreműködést. A meghívók is uton vannak. A közreműködőknek és megjelenőknek nemcsak kedves mulatságban lesz részük, hanem a jó eszelekedet örömeit is fogják érezni, mert a filléregylet a mulatság tisztá jövedelmét iskolai célokra és szegények felszólására fordítja.

A zsidó nőegylet bálja. A zsidó nőegylet ezidei bálja külső fényben felül fogja múlni az egylet összes eddigi estélyeit. A százezer rendezőség az eredeti és Budapestről hozott leleményességeknek egész özőnét vette elő, hogy a bál közönséget gyönyörködtesse. Lesz a mulatságon öt-hat színpad s ugyanannyi műkedvelő társaság, melyek táncul, szavalatokkal, előreklámmal s jelmezük tarkaságával fognak szórakoztatni. E társaságok tegnap délután főpróbát tartottak, mely pompásan sikerült. A főpróbán szép közönség volt jelen.

Az Iparos Kör bálja. A mint már jeleztük, az Iparos Kör téli táncmulatságát február hó 7-én tartják meg a Bika dísztermében. A gondos rendezőség, a melynek élén Biczó Gyula városunk egyik tekintélyes iparosja áll, mindent megtesz a bál sikeréért. Az Iparos Kör bálját különben jellemzi az, hogy ez az estély volt mindig a farsang egyik legsikerültebb mulatsága és értesülésünk szerint nemcsak az iparos, hanem más családok is ezt a bált kívánják felhasználni farsangi szórakozásul. Es ebben igazuk is van, mert ezen bál egyike a legfelszóltebb mulatságoknak

és a rendezőség most is gondoskodott arról, hogy a Magyar Testvérek közkedvelt zenekara mellett a hölgyek kedves és díszes táncrendhez jussanak. A mulatságra való kellemes visszaemlékezés mellett ezen bál kedvességét a Dávidházy Kálmán által készített táncrend is meg fogja örökíteni.

Báli beszélgetés. A bálon egy fiatal ur elég indiszkrét volt megkérdezni a hölgyétől:

- Nagysád, hány éves?
- Tizenkilenc! — felelt a lány.
- És a huga?
- Arra a kisasszony elszólta magát:
- A hugom? Az huszonegy!

SZÍNHÁZ.

A király házassodik. Egy évtized előtt nagy közönség érdeklődése kísérte a *A király házassodik* előadását. Végig nézte az előadást Paulay Ede, a Nemzeti színház feledhetlen igazgatója is. És mi lett a vége? Az, hogy a szereplők legjobbjait: Zilahy Gyulát, Nagy Ibolykát, Abonyi Gyulát egyszerre a Nemzeti színházhoz szerződtette. Egy évtized után, a mikor minden térer szokva vagyunk a rohamos, sőt szédítő haladáshoz, épen csak a debreceni Muzsacsarnokban kell konstatálnunk a fokozatos visszaesést. Tegnap is végig nézte az előadást, nem ugyan a Nemzeti, de a miskolci színház igazgatója és még ő is aligha tesz szerződési ajánlatot. Megváltozott, halad, előre tör, iparkodik, küzd és fárad mindenki, csak éppen a színházban kell tapasztalunk, hogy a szereplők egyrésze megelégszik az időszaki dícsőséggel, egy-két szerepének sikerével s aztán abból szövi-fonja jövője szálait. A közönség pedig nem időszaki. A mikor a színházba megy, fizet s a mikor fizet, ha már nem laphat művészi becsü előadást, joggal megvárhatja, hogy szerep-mentudás, készültség, akadozások s más hasonló halomra termelt hibákkal ne traktálják. A tegnapi estén csupán *Hahnel Aranka*, *Iványi, Krémer, Arday, Jeszenszky* és *Klenovits* feleltek meg a várakozásnak. *Hahnel* szívvél, melegséggel játszott. *Iványi* pár force naturburs szerepet játszott ambícióval, lelkesedéssel, de tulok tüzzel. Az ideges gesztusok, színpadrengető járás-kelés, nem feltétlen kellékei a szituációból folyó lelkesedésnek. Egy kis simaság és az alakítás, a melynek kétségtelenül voltak becses részei, tökéletesebb lett volna. Annyi azonban kétségtelen, hogy *Iványi* haladása rohamos s hogy az időnként felhangzott elismerő tapsokra erősen rázolgált. *Klenovits*, *Arday* és *Jeszenszky* nemcsak hévvel játszottak.

Színházi hírek. Csütörtökön kerül színpadra új betanulással *Millőcker Károly* 3 felvonásos operettje a „Szegény Jonathan.” Az operett szereposztása a következő: *Vandergold* — *Karacs Imre*, *Tripp Jonathan* — *Mezei Andor*, *Impresszário* — *Krémer Jenő*, *Cataloucci* — *Viragháty Lajos*, *Dryrauder* — *Szalay Károly*, *Hanriette* — *R. Réthy Laura*, *Holms* — *Cserny Béla*, *Hovalszky* — *Pataky Béla*, *Arabella* — *Püspöky Rózi*, *Billy* — *Szerdahelyi Kálmán*, *Moly* — *Felhő Rózi*, *Big* — *Havasy Szidi*, *Bristolone* — *Szilágyi Aladár*. Pénteken kerül színpadra második *Gavault* és *Berr* 3 felvonásos színműve a „*Flirt nagysám*” a legutóbbi szereposztással. Nagy érdeklődés mutatkozik *Huszka Jenő* „*Bob herceg*” szerzőjének „*Aranyvirág*” című 3 felvonásos operettjének vasárnap esti premijére iránt; melyre az utalványok nem lesznek érvényesek.

UJDONSÁGOK

*** Strassburg főorvosa Debrecenben.** Dr. *Will Richard*, Strassburg város főorvosa holnap Debrecenbe érkezik. A főorvost a tapasztalatok gyűjtésének vágya mellett az hozza közénk, hogy a most kezdődő országos vásáron négy magyar táltosparipát óhajt beszerezni. *Vill dr. Csighy Andor* lelkesnek lesz a vendége.

*** Istentiszteletek a gör. kath. kápolnában.** Ma, az ó-naptár szerinti újév és Jézus sz. nevének ünnepe alkalmából 6 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor sz. mise, délután 3 órakor vécsernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

*** Telefonszolgálat éjjel-nappal.** A debreceni posta- és távirada főnöke *Csath Zsigmond* felügyelő folyton azon fáradozik, hogy a debreceni postahivatalt fejlessze és a közönség legkényelmesebb igényeit is kielégítse. Azt a tervet már régebben megvalósította, hogy a távirada hivatal éjjel-nappal a közönség rendelkezésére áll, máttól kezdve pedig az interurbán telefonon is lehet beszélni egész nap és éjjel. A közönség tehát nemcsak este 9 óráig beszélhet Budapesttel és azokkal a városokkal, melyekkel telefon összeköttetés van, hanem egész éjjel.

*** Felolvasások a megyében.** A jövő vasárnap, e hó 17-én kezd meg a hajduvármegyei gazdasági egyesület népies felolvasó üléseit a vármegye több községeiben. E hó 17-én három helyen lesz felolvasás: Szoboszlón *Gáspár tanár*, Böszörményben *Balassa vincellériskolai igazgató*, Tégláson *Uitz István* a gazdasági iskola főkeresete. A felolvasásokra a gazdasági egyesület tagjai közül többen átutaznak.

*** Hitelesítő közgyűlés.** A hétfői, főispánt beiktató közgyűlés jegyzőkönyvét tegnap délután *Domahidy Elemér* főispán elnökléte alatt a városháza nagyteremben tartott gyűlésen hitelesítették.

*** Jogászaink Hajdunánáson.** A debreceni joghallgatók tudvalevőleg szombaton adják elő első vidéki estélyüket Hajdunánáson. A soirée iránt nemcsak Nánáson, de az egész megye vidéki intelligenciája körében nagy az érdeklődés. Debrecenből is igen számosan rándulnak ki a fényes estélyre. Hajdunánás városa azokat, a kik szombaton odautaznak, maga szállásolja el és látja vendégül. A vonatállomáson fogatok állanak az átárandulók rendelkezésére s igen valószínű, hogy az átutazó közönség számára féláru jegyeket eszközölnék ki. A kik részt akarnak venni az élvezetes kirándulásban jelentsek be szándékukat a rendező-bizottság elnökénél, ifj. *Ozory Istvánnál* (Egyházter.)

*** Lopás a kirakatról.** *Mandel Lipót* főtéri cipőkereskedő jelentést tett a rendőrségnek, hogy függő kirakataról ismeretlen tettes az esteli órákban egy pár cipőt elloptott. A tolvajt keresi a rendőrség.

*** Országos borotválási verseny.** A budapesti fodrász-ipartestület átiratilag értesítette tegnap Ipartestületünket, hogy február folyamán országos borotváló-versenyt rendez a fővárosban. Kéri a rendezőbizottság a debreceni fodrászsegédek, hogy mennél számosabban vegyenek részt a versenyben, a melynek díjai: nagy és kis ezüst érem, bronzérem és díszoklevél. A borotválás alapideje 6 perc, a hajvágásé 10 perc, felfelé fésült frizuránál 20 perc, a modern hajstűtésé 10 perc. Nevezési határidő e hó 20-ika, tét 3 korona. A kik a részletek iránt érdeklődnek, forduljanak az ipartestület elnökségéhez.

*** Nyomorgó család.** A sarok-utca 18. szám alatt a legnagyobb nyomoruságban, betevő falat nélkül él egy szegény asszony. Az ura elhagyta. Szó nélkül távozott s már hónapok óta hirt se ad magáról. A szegény asszony két piei gyermekétől moccani se tud. Arra nem vitte még nagy nyomorusága sem,

hogy ölébe vegye két kis gyermekét s úgy forduljon a jószívű emberekhez, hiszen ha tette volna, tilalmas koldulás miatt kihágást követ el s ráadásul büntetést szerez magának. Nyomorúságában elakarta veszíteni magát és két kicsi gyermekét. Azzal tudták szándékától eltéríteni, hogy lesznek jó emberek a kik megértik sorsát, ha hirt viszen róla az újság és nyújtanak neki s gyermekeinek segédletet. A szegény, elhagyott s éhező családról azzal a tudattal adunk hírt, hogy csakugyan lesznek jó emberek, a kik küldenek egy pár falatot, vagy néhány fillért Sarok-utca 18. szám alá Molnár Sándornának.

*** Előjárásági tagok választása.** Az ipartestület előjáráságának tagjai közül ez év elején tizenketten sorrend szerint kilépnek: A megüresedő tagsági helyeket a februári közgyűlésen fogják betölteni.

*** A debreceni piacok elhelyezése.** A miniszter jóváhagyta a piacok elhelyezéséről szóló szabályrendeletet. A tanács a miniszter jóváhagyó rendelkezését a közgyűlésnek jelenti be, de a tanács már ezt megelőzőleg megteszi a szükséges előintézkedéseket, hogy a szabályrendelet mielőbb életbe lépjen. Még ezen a héten egybehívják a kerületi kapitányokat és a vásárfelügyelőséget, hogy megismertessék velük a piacok beosztását, egyidejűleg pedig a mérnöki hivatalt is felhívja a tanács, mihelyt az idő enyhül, azonnal kezdesse meg a Rákóczi-utca kőburkolatának a készítését, a hova az új szabályrendelet értelmében a Pércsi-sor egy részét helyezik. A Pércsi-sor másik része, a mennyi eltér, a Csapó-utcán lesz.

*** Nagy idők tanui.** Lovász Ferenc 82 éves debreceni kisbirtokos, a ki tizedesi minőségben végig küzdötte a szabadságharcot, józsaí birtokán tegnap meghalt. — Elhunyt Nyiregyháza ikldői Bajai István 1848—49-iki honvédőrmester 73 éves korában.

*** A részegség áldozatai.** Sokan megadták már az árát a mértéktelen ivásnak. Dobró János szoboszlói napszámos is megemlegeti a tegnapi napot. Nagyon fel talált önteni a garatra és úgy indult hosszú utjára, mely Szoboszlótól—Debrecenig vezetett. Az este összefagyva vitték be a rendőrségre, a hol csak nagy sokára birt újra magához térni. Csaknem hasonló sors érte Nagy Sándor napszámost, a kit az Árpádtérről szedett fel a rendőrség. A szegény embernek több helyen vézett a feje. Apólas végett a kórházba vitték.

*** Debreceniek Nyiregyházán.** A nyiregyházi Bessenyei-kör f. hó 19-én, kedden Vasquez grófné, az operaház édes hangu primadonnája, Moshammer Roman Európa legnagyobb hárfaművésze, Szikla Adolf operaházi karmester, dr. Tüdös Kálmán orvos és P. Nagy Zoltán zongoraművész közreműködésével hangversenyt rendez. A sok élvezetet ígérő műsort, mely bármely főváros közönségének igényeit is kielégíthetné, néhány nappal ezelőtt már közöltük, ezuttal a Bessenyei-kör vezetőségének azon lekötölező szívességére hívjuk fel közönségünk figyelmét, hogy az átránduló debreceniek számára a belépő díjat 5 koronáról 2 koronára szállította le. Mi, kik ismerjük ezen hangversenynek niveauját és látogatottságát, méltányolni tudjuk a kör áldozatkészségét. Azok, kiket a közelmúltban Sauer Emil utólrhetetlen zongorajátéka, Kubelik, Lindh, Marcella, Söyer Ilonka, Szerémy Zoltán, Ráthonyi Akos, Dinzl Oszkár stb. művésze a szomszéd városba vonzott, elragadtatással beszélnek a fényes és előkelő közönségről, mely

mindig zsufolóság megtöltötte a Korona szálló hatalmas dísztermét. Debrecen előkelő társaságából mintegy 8—10 család 20—22 taggal rándult át a hangversenyre. Igen sokakat visszatart az a körülmény, hogy az éjjelt ottan kell tölteni, a mi kellemetlen és költséges is. Társadalmi életünk egyik szerepvívó tagjának támadt az a ki-tünő eszméje, hogy nagyobb arányu mozgalmat kell indítani és ha 50—60-an jelentkeznek, minden nagyobb áldozat nélkül (kb. 6 korona költséggel) a hangverseny után külön vonaton utazhatik vissza a közönség. Felkérjük tehát azokat, kik a külön vonatot igénybe óhajtják venni, hogy szándékukat Csáthy Ferenc ur iktetésében 3 nap alatt vagyis f. hó 16. este 6 óráig bejelenteni sziveskedjenek.

*** Magyar név.** Frech Máttyás hajdu-szoboszlói lakos belügyminiszteri engedéllyel Boldog-ra magyarosította nevét.

*** Betegek lázongása a kórházban.** Az éjjel telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy a köz-kórház férfi betegeinek javulófélben levő része fenyegető magatartást tanusít, egymást leöléssel fenyegetik, össze is verkedtek, a felszerelésben kárt is tettek és sem az orvos, sem a gondnok közbelépésére nem csendesednek le. A rendőri központról három rendőrt küldtek ki, a kik a hősködő s más betegek nyugalmát zavaró Blum Ignácot, Kiss Zsigmondot, Szücs Pétert és Magyar Józsefet a rendőrségre kísérték. Mind a négyet külön-külön cellába zárták. A vizsgálatot ma fogja megejteni a rendőrség.

*** Megkerült az élesztő.** Egy láda élesztőt loptak le a Kupfer Ignác szekeréről. Az élesztő tegnap megkerült. Egy asszony, a ki állítólag találta, az utcán árusította és megvétele kinalta, Kupfer Ignác kocsisának is. A kocsis felismerte általa elvesztett ládát s a rendőrség közbejöttével jogos tulajdonát csakhamar vissza is szerezte.

*** A kocsi kerekei alatt.** Sulyos belső és külső sérülésekkel szállították a kórházba Cs. Hamar János 54 éves sámszoni lakost. Az öreg rövidlátó embert egy sötét mellékutcán valami Tóth Mihály nevű fuvaros elütötte. Cs. Hamar Jánoson keresztül gázoltak a lovak, a kocsi kerekei pedig mellén és lábán keresztül futottak. A vigyázatlan fuvaros ellen megindítják a vizsgálatot.

*** Sok a beteg.** Közegészségügyi állapotunkra szomorú világot vet az a sok beteg, a mely most teljesen megtöltötte a köz-kórház összes helyiségét. A folyton jelentkező betegek befogadására szűknek bizonyult a kórház. Az egyes osztályok már annyira tulzsufoltak, hogy oda több beteget elhelyezni nem tudnak. Ha ez így folytatódik, a kórháznak a beteg felvételét rövidesen be kell szüntetni.

*** Ami klasszikus.** Egyik gimnázium ötödik osztályában történt az eset. A tanár azt akarta a nebulók fejébe verni, hogy mi a klasszikus? Tette pedig ezt a következő szavakkal: — Klasszikus az, a mi a szépet az általános emberit a legméltóbban fejezi ki, a mi hivattva van, hogy mindnyájunknak egyformán tessék... Értitek?

Svarez Töhötöm feláll és jelenti:

— En nem értem, tanár ur.

A tanár ur fejét vakarja.

— No, hogy is magyarázzam meg...

Klasszikus a művészi szép, a mely legtekélyesebb, a mely egyformán tetszik mindenkinek, például a miniszternek, nekem, meg a te papádnak... Érted?

Ah, értem... a pénz!

*** Elfogott tolvaj.** Évekkel ezelőtt szűrt lopott Szabó Ferenc napszámos, melynek azonban hasznát nem vehette, mert a rendőrség elkobozta tőle. Az elkobozás után Szabó Ferenc megugrott a városról és kikiklott a rendőrség kezei közül. Tegnap este a főtéren Tibák János, a kitől a szűrt lopta, felismerte s egy rendőrral elfogatta. A szűrtolvajt lezárták.

*** Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Harsányi Pál 21 napos, Kemerás Jenő izr. 20 éves tanító, özv. Kovács Sándorné g. k. 64 éves napszámosnő, Tóth István ref. 4 éves (difteritisz), Boldog Dávid ref. 82 éves kisbirtokos.

*** Letzter József fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál lévő kirakatokban.**

*** Ma este** az Angol királynő-ven-déglő éttermében Rác Károly zenekara játszik.

*** Nőiruha szabónő.** a ki Bécsben és Budapesten dolgozott, szakmájában teljesen jártas, ajánlkozik a legdivatosabb angol és francia szabás szerint béli és utcai ruhák készítésére. Vidéki megrendeléseket is elfogadok. Jobb házból leányokat tanítok szabni és varni. Nográdi Sándorné Piac-utca 42. (Lamprecht-ház) az emeleten.

*** Orosz galoschnik (sárczipők Békés Lajosnál.**

*** Ujtöltési villanylámpák érkeztek.** Mentze Henrik újdonságok áru házába piac és Szent Anna-utca sarkán 1 drb 1.25 és 3.— frt, utántöltés 60 kr. Ugyanott a legolcsóbb szabott árak mellett kapható: kizárólag csak jó minőségű: pénz- szivar és cigarettá tárcák, féslek, kefék, illatszerek és szappanok; sollingeni acél zsebkések, ollók, borotvák és borotváló készülékek, dugóhuzók, célszerű házi szerszámok, hajszítóvasak is — sütővas melegítő, gyorsfűzők, stb. ezerféle célszerű újdonság menyasszonyi és alkalmi ajándékoknak.

*** Béli legyezők, keztük, harisnyák, crepe de chine, monslin chiffon, liberti óriási választékban igen olcsón szerezhetők be Bartha Kálmán főtéri üzletében. Béli ruhahuzatok, csipke, himzett muslin és gáz, selyem túll nagy mintagyűjteményből megrendelhetők.**

*** Rózsa arckenőcs** a legjobb arc-és kézfinomító; fiatalos édeséget kölcsönöz Olesó és finom szappanok, puderek, toilette cikkek. Józsa és Jóna drogeriája, Debrecen, Kossuth-utca 6.

TÁVIRATOK.

Az obstrukció folytatása.

Budapest, január 14. Az obstrukciók ma újból megkezdik a vitát. Egyik vezető politikusuk este nagyobb csoport előtt fejtegette, hogy az obstrukció egyik célja Tisza megbuktatása. Ezt a kormányellenöknök nyomban elmondták, mire Tisza így felelt: „Csak beszéljenek, nekem nem árt. Ha a delegációra céloznak, az akkor ül össze, a mikor a második katonai javaslatot, — bármikor történjék is meg — letárgyalja a Ház. A magyar delegáció pedig február közepén ugys összeül.”

Képviselőválasztás N.-Károlyban.

Nagy-Károly, január 14. A Domahidy Elemér főispánná történt kinevezésével megüresedett nagy-károlyi képviselőség ügye ma dönt

el. **Károlyi** György gróft választották meg 1087 szavazattal. **Varságh** függetlenségi jelölt 1004 szavazatot kapott.

Nem lesz háboru.

London, január 12. Diplomáciai körök állítják, hogy Oroszország semmi szin alatt sem megy bele a háboruba és hogy Oroszország minden lehető koncessziót megad, mert nincs a háborura elkészülve.

Elhunyt püspök.

Besztercebánya, január 13. Rimély Károly, hetvenkilenc éves, püspök ma délelőtt Garamszentkeresztén elhunyt.

Az ártatlanul letartóztatottak kárpótlása.

Berlin, január 14. Berlini távirat jelenti, hogy az ártatlanul letartóztatottak kártérítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását ismét elhalasztották, mert a kormány ezt az intézkedést ki akarja terjeszteni a hadsereg és a haditengerészetre is. A szövetség tanácsa már e hónapban tárgyalni fogja az egyesített törvényjavaslatokat

Gyűjtés a homokkerti imaházra.

—jan. 14.

A homokkerti imaház egyik leglelkesebb bajnoka, Sövényi István szabómester több mint 300 koronát gyűjtött az új imaház alapjára. Sövényi gyűjtésének eredményét, mint a mely közügyet szolgált, a következőkben adjuk közre:

Erdélyi Ferencné 2 kor., Unitárius 1 kor., Kun József 2 kor., K. S. 2 kor., Györy Mihály 2 kor., N. N. 5 kor., Balla Mihály 1 kor., Elek Ferenc 1 kor., Incze Sándor 1 kor., Nagy Gábor 1 kor., Veres Károly 40 fillér, Varga István 60 fillér, Mogyoróssy Gyözőné 40 fillér, Bánóczy Antalné 20 fillér, Vain Adolf 1 kor., Szedlák József 5 kor., Bányász Dezső 1 kor., öz. Frölichné 40 fillér, Krausz főrabbi 1 kor., Debreceni Első Takarékszövetkezet 5 kor., Kiss Sándor 40 fillér, Dr. Tüdös János 20 kor., Alföldi Takarékszövetkezet 3 kor., Váci János 2 kor., Nagy Ferenc 3 kor., Frank Rezső 2 kor., Füstös Testvérek 3 kor., Barta válmán 1 kor., Beke Károly 2 kor., Tóth Béla 1 kor., Borsy Lajos 1 kor., Kéki Sándor 1 kor., Márton Gyula 2 kor., Mayer János 2 kor., Kovács Mihály 1 kor., Rotschnek Emil 2 kor., Kardos László 5 kor., Bosznay Károly 1 kor., Sallay István 1 kor., Fenyő Sándor 2 kor., Faller Gyula 1 kor., Neuman M. V. 2 kor., Killer Ede 2 kor., Kálmánchehy Mór 2 kor., Donogán és Somosi 2 kor., Rózsa Lajos 50 fillér, Fekete Jakab 50 fillér, Ganovszky Lajos 2 kor., W. W. 1 kor., Agócs Péterné 40 fillér, Kostya János 50 fillér, Tóth Kálmán 2 kor., Hubay György 1 kor., Antal Vince 1 kor., Dr. Király Péter 2 kor., Steier Gyula 1 kor., id. Szőke Józsefné 1 kor., ifj. Szőke József 1 kor., öz. Bánóczy Lajosné 1 kor., Hoffmann Sándorné 2 kor., 40 fillér, Erdélyi Ferenc 2 kor., dr. Koesár Gábor 4 kor., Nacinszki 1 kor., Juhász István 1 korona, Horváth Gábor 2 kor., Horváth Ferenc 1 kor., Riskó József 1 kor., Pintér Dezső és neje 20 fillér, Krausz Vilmos 40 fillér, Materny Lajos 1 kor., öz. Hanke Emilné 1 kor., Ungvári 1 kor., Szepesi Péterné 1 kor., Mauk József 1 kor., Kálnai Lipót 80 kor., Gramantik Ferenc 1 kor., Majtényi és Zengevald 1 kor., Kiss Lajos 1 korona, Tarbay József 2 kor., Neumann Testvérek 2 kor., 20 fill., Benyáts Emil 1 kor., Sesztina Lajos 2 kor., Gebauer Károly 10 kor., Cziező Lajos 2 kor., Hegedüs Mihály 2 kor., Tiszay Imre 2 kor., Mentze Henrik 1 kor., Szilcz Ferenc 1 kor., Kovács Sándor 2 kor., N. N. 1 kor., Grósz Mór 1 kor., Weiner

Adolf 1 kor., Szabó Lajos fiai 5 kor., M. M. 50 fillér, Hegedüs Emil 1 kor., dr. Engel Ignác 5 kor., M. Cs. 1 kor., Schreier Gyula 1 kor., Pintér Gusztáv 1 kor., Möldner Józsefné 2 kor., Csanak József 5 kor., Riesz Henrik 1 kor., Mihalovits István 4 kor., Révész Zsigmond 1 kor., Muraközy Endre 2 kor., ifj. Kaszanyitzky Endre 5 kor., Szabó Miklós 2 kor., Boross Testvérek 50 fillér, dr. Legányi Gyuláné 2 kor., Laber Károly 2 kor., Szabó Mihály 10 korona, Könyves Tóth Kálmán 20 kor., Bán László 1 kor., Veesy Zoltán 10 kor., dr. Magoss György 5 kor., Zeisler Aladár 60 fillér, Dicsőfi József 20 korona, Kádár Lajos 20 fillér, dr. Megyeri Pál 2 kor., Acz Nagy Ferenc 1 kor., Szemere Bertalan 20 fill., Bereczky Lajos 1 kor., Balázs Odön 1 kor., Törő Imre 2 kor., Lestyán Adorján 2 kor., Koppányi István 40 fill., Reichmann Armin 5 kor., dr. Burger Péter 1 kor., N. N. 1 kor., dr. Balázs Bertalan 1 kor., N. N. 2 kor., Adria Biztosítási Társaság 2 kor., Aron Miksa 2 kor., dr. Kenézy Gyula 10 kor., dr. Ujfalussy József 5 kor., dr. Varga Lajos 2 kor., Szent-Királyi Tivadar 2 kor., összesen 318 korona 40 fillér. Ajándékokat adtak az imaháznak: Eva Péter ur 2 méter plus, értéke 6 kor., Schwarcz Armin ur két aranyrojt, értéke 10 kor., Sövényi István ur hozá bélest és munka 5 kor., Sesztina Jenő ur 1 kemence és apróságok, értéke 30 kor., Koncsok Kornél ur 1 kenyértakaró abrosz, értéke 8 kor., Nádudvari Lajos ur 6 darab portörölt, értéke 2 kor., Kovács Gyula ur 1 vas lábtörölt 3 kor., 20 fill., Stein Lajos ur 6 darab portörölt, értéke 3 kor., Falk Armin és Társa ur 1 partvist, értéke 3 kor., 30 fill., összesen 70 korona 30 fillér. Fogadják a nemes szívi adakozók a homokkerti polgárok nevében hálás köszönetemet Sövényi István.

HIREK.

Éjjeli posta.

Fedák Sári torzképe.

— Egy budapesti kirakatból. —

A Váci-utca közepén, a Kristóf-tér mellett van Budapesten egy papiros-üzlet. A tulajdonosa eleinte egész közönséges csomagoló meg irópapiros árusítással foglalkozott, de megunta ezt a szolid, keveset jövedelmező mesterséget és kacérkodni kezdett a művészettel.

Torzrajzokat készített Szentgyörgyi Bélával, a jeles művészettel, még pedig egy dúsgazdag budapesti úrról, a kit leginkább a fehér szegfűi, meg a különös fogatai révén ismernek országsszerte.

A torzkép művészi munka volt, igazán művészi és a milliomos orra olyan hosszú, a lába meg olyan rövid volt rajta, hogy az ember önkénytelenül is mosolygott a látásra. A kereskedő kiakasztotta a képet a kirakatába és várta a vevőket. Délután két óra felé meg is jelent egy titkárszerű ur és megvette az összes torzképeket, a melyek a milliomot ábrázolták.

— Gyűjtöm őket — mondta és kifizetett érték vagy száz ezüst forintot.

Az élelmes kereskedő azonban átlátott a szítán.

— Ez az ember nem gyűjti a rajzokat — mondta magában — hanem minden valószínűség szerint maga a milliomos vásároltatja össze őket.

Es el is futott azonnal Szentgyörgyire ujjabb képekért!

— Még hosszabb orrt, még nagyobb fület, még görbőbb lábakat!

A rajzoló rajzolt, a kereskedő kiakasztotta a kirakatba, de vevő többet nem akadt. A képek megporosodtak és árván,

szomoruan nezték a Váci-utca részvétlen közönségét. Ekkor az élelmes kereskedőnek új ötlete támadt.

Lerajzoltatta a milliomot híres kocsijával s a lovak mellé futárnak odarajzoltatta Fedák Sárít, „Bob hereceg” kosztümjében, sóprével a kezében. — Ebben a képben nagyon kevés volt a humor. Fedák Sári pedig, mikor értesült a dologról, olyan rágalmazó célatott látott benne, hogy nem akarta szó nélkül hagyni. És Fedák Sári egy pillanattal sem habozott bepörölni a papirkereskedőt is, meg a rajzoló is becsületsértés miatti.

A király a csehek obstrukciója ellen. (Éjjeli express tudósítás.) A legutóbbi delegacionális fogadtatás alkalmával ő Felsege elítélőleg szóló a csehek által folytatott obstrukció ellen és kiméltlenül, keményen elítélte az obstrukciót. A Brunnben megjelenő „Pozor” most azt írja, hogy az ifju csehek klubjában erős mozgalom indult meg az obstrukció folytatása ellen.

A gépkocsi kerekai közt. (Éjjeli express tudósítás.) A berlini Friedrich-úton sietve haladt egy elegáns, fehértestű automobil. Fiatal lovassági tiszt ült benne s ő maga hajította a gépet. A mint a kocsi egy utca sarkán befordult, egyszerre rémes sikoltozás hallatszott a járókelők sorából. A gépkocsi tulajdonosa ijedten kapott a fékező után, de már későn volt: a nehéz automobil nagyot zökken, aztán pár méterrel még tovább gördülve, megállt. Egy fiatal nő öszszerosonolt teste véresen feküdt az uton, a mint a gépkocsi mögött maradt. A hadnagy természetesen nyomban kiugrott a kocsijából, hogy áldozatának segítségére siessen; de a mint lehajolt hozzá, megdöbbenve bámult: az elgázolt nő sértetlen arcában felismerte L. Kathrine színésznőt, hajdani kedvesét, a kit elhagyott. A járókelők tanúsága szerint a színésznő szándékosan vetette magát a kocsi kerekai alá, a mikor a kocsi-ban ülő tisztet meglátta.

— Igen, megakartam öletni a testemet is általa, mint a hogy megölte a lelkemet — mondta elhaló hangon a színésznő a kórházban, a mikor fél órával később ott elhelyezték s ájulásából magához tért.

Hanem azért még sem fog meghalni, mert sérülései nem életveszélyesek.

A Ház jegyzőjének lemondása. (Éjjeli express tudósítás.) Gróf Teleki Sándor tegnap levelet intézett a Ház elnökségéhez, tudatva, hogy sokoldalú elfoglaltsága miatt a Ház jegyzői tisztéről lemond. A képviselőházban sokan e lemondásnak politikai pikantériát tulajdonítanak, tudósítók azonban ez irányban kérdést intézett gróf Teleki Sándorhoz, a ki épp akkor Szentiványi Árpáddal tárgyalt. A gróf kijelentette, elhatározásom kizárólagos oka, a sokoldalú elfoglaltság, én már Széll Kálmán és Khuen miniszterelnöksége idejében is leakartam mondani a jegyzői tisztről.

A realizmus szertelenségei. (Éjjeli express tudósítás.) A művészet napról-napra hanyatlak, az üzleti fogások már annyira fokozták a túlzásokat, hogy a szenzáció kedvéért teljesen elhanyagolják a művészetet. A szinpad realizmusa ma már olyan dolgokat produkál, hogy valóban hajmeresztő. A látványosság rendezésében az amerikaiak érték el a legnagyobbat. A chicagói szinház égése kapcsán sok érdekes dolgot írtak az amerikai színházokról, de kü-

lönösen arról a színházi vállalkozóról, a mely vándortársulatával a nagy amerikai városokban rendezte előadásait. A darab, a melyet ad, valami romantikus látványosság, a melyben élő oroszok szerepelnek. Van egy jelenet a darabban, a mikor a hősnőt leteperi egy óriási oroszán és látszólag éppen felfalni akarja, de ebben a pillanatban elősiet a hősnő szerelme és leszurja a fenevadat. Az oroszán oly remekül játsza szerepét, úgy ordít, hogy a nézőtérben megfagy az emberek ereiben a vér. Persze van taps bőven.

A hadügyminiszter beszéde. (Éjjeli express tudósítás.) Pitreich hadügyminiszter tegnapi beszéde foglalkoztatja a politikai köröket. A vélemények e beszéd felől eltérők, de valamennyien megegyeznek abban, hogy "míg a beszéd általánosságban igazolja Tisza elfoglalt álláspontját, addig a részletekben szerencsétlen konkluziókra vezetett.

CSARNOK.

Az örökség.

— Regény. —

Írta: **Tha Gyula.**
(Folytatás.)

A Timót édes anyja örömmel fogadta Ilma kedvező ajánlatát. Ha ez csakugyan lehetséges, akkor megnyugvással hajthatja végre tervét.

Ronkai pedig az ablak alatt kapott a dolgon s menten fegyvert kovacsolt belőle. — Így vagyunk — gondolta magában. — Ilma kisasszony gyanakodott rám s bünsnek tartott. Egy okkal több, hogy ezt az asszonyt, a ki Ilma hitét esetleg ébren tarthatja, fokozhatja s a bájos gyermeket még ellenem ingerelheti, mielőbb elküldhessem innen.

Azonnal elhagyta rejtekhelyét és sietett vissza a kastélyba, hogy megkezdje aknamunkáját a nemeslelkű asszony ellen.

— Csak az esik nehezemre — gondolkozott utközben Ronkai, — hogy a mit sejtettem az valóra vált. Ilma csakugyan szereti Timót, aggódik és nyugtalanodik miatta. Ideje volt eltenni azt az ifjut láb alól. Menjén utána az anyja is. Az én boldogságom és terveim utjába ne álljon senki. Ha az asszony is elment, könnyebb feladatom lesz. Ilmának nem lesz alkalma senkivel sem beszélhetni Timót felől, én pedig gondoskodom róla, hogy mindég engem lásson, velem legyen, udvariasságomat, előzékenységet tapasztalja s végeredményében annyira megszokja társaságomat, hogy más férjre, mint rám gondolni se tudjon.

Időközben elérkezett a kastélyhoz s egyenesen Bátor Balázshoz ment.

— No valahára, csak hogy itt vagy! — köszöntötte Bátor Balázs megszokott s mindég szívesen fogadott vendégét. Hol az örögre jártál, hogy ma olyan későn jöttél?

— Kedves barátom, a véletlen utamat állta, hogy egy olyan dolog nyomára jöjjelek, a melylyel megint neked tehetek szolgálatot.

— Rejtélyekben beszélsz.

— Megengedem. De nyomban felvilágosítalak.

Ronkai egész otthonosan foglalt helyet. Szivarra gyújtott s csak azután kezdett bele ravasz, fél-revezető elbeszélésébe.

— Balázs! Van tudomásod neked arról, hogy Ilma kisasszony most hol van?

— Biztosan a szobájában.

— Dehogyan.

— Hol lehetne?

— Te hát nem is tudod, hogy ő naponként rendes látogatásokat tesz.

— Hol?

— Targainé asszonynál.

— Mit keres ott?

— Vigasztalja az asszonyt.

— Ez nem hiba.

— De hiba az, hogy ez az asszony éppúgy visszaél az Ilma kisasszony szíveségével, előzékenységével és szeretetével, mint ahogy a fia visszaél a te bizalmaddal. Ez az asszony zsarolni kezdi Ilmát s az Ilma kedvessége, szeretetreméltósága révén téged. Ugy látszik az a politikája, hogy ilyen formán pénzt szerezzen s akkor majd tovább áll.

— Lehetetlen!

— Magad győződd meg róla. Lehet, hogy ma, lehet hogy holnap, de Ilma kérni fog téged, hogy pénzt adjál Targainénak. Jobb, ha elejét veszed az ilyen dolgoknak s rövidesen kiadod az utját Targainénak. Most már semmi kétség abban, hogy a fia becsapott, ne adj módot hozzá, hogy az anyja is becsapjon.

— Lajos, — szolt Bátor Balázs — Nincs okom kételkedni szavadban. Te mindég jó akarattal voltál hozzám, lehet, hogy most is megmentet a leányomat attól, hogy Targainé megrontsa a lelkét. Lesz idő, a mikor hálás leszek érte. De ha Ilma csakugyan azzal a kéréssel talál hozzám jönni, hogy Targainét pénzzel segítsem, egyszerre tiszta lesz előttem a helyzet, követem tanácsodat s ebrudon vetem ki azt az asszonyt.

Ronkai rendkívül boldognak érezte magát, hiszen biztos volt benne, hogy Ilma kérni fogja az apját Targainé segítésére. Gyorsabban aratott diadalt, mint hitte volna.

— Ez a tervem is sikerült — gondolta magában. — A szerencse mindenben kedvez. Most már nyugodtan nézhetek a jövő elé.

— Folyt. köv. —

SZINLAP.

Ma, csütörtökön, bérlét 89-ik szám (B)

SZEGÉNY JONATHÁN.

Operett 3 felvonásban.

— Kezdeté 7 és fél órákor. —

Holnap, csütörtökön, bérlét 90-ik szám „C“

FLIRT NAGYSÁM.

Színmű 3 felvonásban.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utócai
Debreczen, Kistemplombazár.

Nagy választék

farsangi cikkek

Francia victória selyem,
himzett gázok, ajour selyem
batist, tricotin, mervellieux,
louisenne selymek minden
szinben.

KERESKEDŐK FIGYELMÉBE!

Van szerencsém a n. é. kereskedők b. tudomására hozni, hogy mindennemű faedényt, u. m.: vedret, puttonyt stb. a legolcsóbb árban és legjobb kiszolgálás mellett szállítok.

Becsés pártfogásukat kérve

tisztelettel:

Szabó Pál

Tiszoloz, — Gömörmege.

Minden házi gazdasszony tegyen próbát az **élesztő nélkül**

SCHARP-féle egészségi „KUGLÓF“ (Kugelhuff)
liszttel,

mely remek szép, izre nézve pedig felülmulhatatlan finom Kuglóf süteményt ad. Használati utasítással

1 oromág ára 50 fillér.

Minden dicséretnél meggyőzőbb egy kísérlet.

Kapható:

Deutsch Lajos és Deutsch Albert Fia
czégeknel.

Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet

Piac-utca 83. sz. Geréby-ház.

Kölcsönöket kedvező visszafizetési feltételek és jutányos kamatláb mellett, már most is folyósít. Kérvények gyorsan intézettek el.

Betéti könyvek az 1904. január hó 1-én kezdődő VIII. évtársulatra még mulasztási illeték nélkül válthatók.

Értesítés.

A tisztelt közönséget értesítjük, hogy 25 év óta fennálló

ágytoll nagykereskedésünkbe

a kiskönybeni elárulást is bevettük.

Elvállalunk menyasszonyok részére szükségrendő ágyneműk berendezését a legalsóbb minőségtől a legjobb kivitelig meglepő olcsó árakon. Továbbá régi használt ágyneműk tisztítását is elvállaljuk.

Pontos kiszolgálásért régi czégünk kezeskedik. A t. uri közönség becses pártfogását tisztelettel kéri

Reich Hermann és Társa

Hatvan-utca 74. szám.

Luczerna és lóheremagvak

tisztítását és arankamentesítését elvállaljuk

Deutsch Albert és fia

fűszer- és magkereskedése. Hatvan-u. 9.

A Lamprecht palotában

a Singer et Co. varrógép üzleti helyisége és raktárai

május 1-től kiadó.

Továbbá az udvarban

a volt BIEDERMANN-féle bolthelyiség 11 redőnyös ajtóval, betonrozott pinczével

azonnal kiadó.

